

Miljøtilladelse
- efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven

Svinebrug
Julianehedevej 1
7441 Bording

Afgørelsesdato: 6. april 2020

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	5
VILKÅR	5
LOVGRUNDLAG	8
BIAKTIVITETER	8
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	9
GYLDIGHED	9
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	9
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	9
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	9
PLACERING AF ANLÆGGET	9
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	10
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	12
NATUR	13
PÅVIRKNING AF NATUR	13
SAMLET AMMONIAKEMISSION FRA HUSDYRBRUGET (STALD OG LAGER)	13
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	15
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	16
FORURENING OG GENER	16
LUGT	16
STØJ	19
STØV	20
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	20
LYS	21
AFFALD	21
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	22
TRANSPORT	22
SPILDEVAND	23
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	24
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	25
BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	25
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	26
KLAGEVEJLEDNING	26
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	28
BILAG	29

Datablad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	26421020	Konsulent Cvr	25399781
Husdyrbrugets navn	Julianehedevej	Konsulent virksomhedsnavn	SvineRådgivningen I/S
Beliggenhedsadresse	Julianehedevej 1	Konsulentnavn	Kira Langkjer
Postnummer	7441	Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
By	Bording	Konsulentpostnummer	7400
Ansøger		Konsulentby	Herning
Ansøgers navn	Kviesgaard Svineproduktion Aps	Konsulenttelefon	24258165
Ansøgeradresse	Julianehedevej 1	Konsulent-email	kij@sraad.dk
Ansøgerpostnummer	7441	Ejendom	
Ansøgerby	Bording	Ejendomsnummer	7560010130
Ansøgetelefon	40637517	CHR numre	
Ansøger-email	jk@kviesgaard.dk	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 3eu - Bodholt By, Bording	
		Matrikel: 2ap - Neder Julianehede, Engesvang	
		Matrikel: 2f - Neder Julianehede, Engesvang	
		Matrikel: 2d - Over Julianehede, Engesvang	
		Matrikel: 2k - Over Julianehede, Engesvang	
		Matrikel: 4g - Over Julianehede, Engesvang	
		Matrikel: 3aq - Pårup By, Engesvang	

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 29. November 2019 modtaget en ansøgning om en § 16 b-miljøtilladelse jævnfør *Husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Julianehedevej 1, 7441 Bording.

Der er søgt om en ny miljøtilladelse for at få større fleksibilitet i produktionen. En ny tilladelse giver mulighed for at producere det antal dyr, som staldene er indrettet til, og i det vægtinterval, som ønskes, så længe dyrevelfærdsloven overholdes. En sådan fleksibilitet er ikke mulig i husdyrbrugets nuværende miljøtilladelse.

Husdyrbruget har et samlet produktionsareal på 2.854 m², hvorpå der er svin. Der foretages ikke bygningsmæssige udvidelser/ændringer.

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Julianehedevej 1, 7441 Bording, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.

2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Farestald	703	Mekanisk ventilation	6 m	(#230320) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv (#227938) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	45 460
2. Drægtighedsstald	665	Mekanisk ventilation	6 m	(#230301) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#227940) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0 0	436 152
3. Smågrise	65	Mekanisk ventilation	6 m	(#227941) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	74
6. Farestald	395	Mekanisk ventilation	6 m	(#227959) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	230
7. Klimastald	1.175	Mekanisk ventilation	6 m	(#227960) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	960
4. Drægtighedsstald	594	Mekanisk ventilation	6 m	(#230265) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv (#230264) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0 0	395 45
5. Poltestald	74	Mekanisk ventilation	6 m	(#230266) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	57
Sum						2.854

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.

4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.

5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger

svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.agro.au.dk/myndighedsraadgivning/).

7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gøre sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 214935, version 2, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 17. februar 2020.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1 i *Husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *Miljøbeskyttelsesloven*ⁱⁱⁱ eller regler udstedt i medfør af loven. Der er

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 4. marts 2020 orienteret om ansøgningen med minimum 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den 6. april 2020, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer den 7. april 2020.

Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden www.dma.mst.dk.

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis Miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning

- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende produktionsanlæg ligger samlet på adressen Julianehedevej 1, 7441 Bording.

Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger ca. 800 meter nord for Bording by, der er nærmeste byzone, og ca. 5 km. nord for nærmeste sommerhusområde (Guldførhoved Floddal). Nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål ligger ca. 3 km nordøst for produktionsanlægget, se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt (Julianehedevej 3, 7441 Bording) ligger ca. 150 meter nord for det nærmeste staldhjørne, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Firhuse 9, 7441 Bording) er beliggende ca. 500 meter i østlig retning.

Der sker ingen nybyggeri, eller ændringer i de eksisterende stalde i forbindelse med den nye miljøtilladelse.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt.

Desuden ændres der ikke på de eksisterende bygninger, lige som der ikke bygges nye stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, hvorfor det ikke er relevant at vurdere på afstandforholdene i *Husdyrbruglovens* §§ 6 og 8.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monotoni besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortælleverdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegnings – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen vurderer

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøtilladelse, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at foretage en nærmere vurdering i forhold til de landskabelige og geologiske værdier.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindsten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen vurderer

Som nævnt bygges der ikke nyt i denne sag, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at vurdere nærmere i forhold til de kulturhistoriske værdier.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt drift, nudrift og i 8-års drift² fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2.653,5	404,1	3.057,6
Nudrift	2.653,5	404,1	3.057,6
8 års-drift	2.653,5	404,1	3.057,6

Der er således ingen meremission fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar³- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

² 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

³ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*^{iv} § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **totaldeposition** fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **totaldeposition** på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **totaldeposition** til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **totaldeposition** til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **merdeposition**. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om ændringen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en hede, som ligger i Habitatområde nr. 228, Stenholt Skov og Stenholt Mose. Heden ligger ca. 3,8 km nordøst for husdyrbruget. Den beregnede ammoniakdeposition til området viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 2,7 km nordvest for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, også her vil være 0 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er et overdrev, som ligger ca. 600 meter nord for husdyrbruget. Inden for 1 km fra husdyrbruget ligger der også en §3 hede og yderligere et §3 overdrev, begge i nord/nordvestlig retning. Beregningerne til alle områderne viser at merdepositionen, efter overgangen til stipladsmodellen, vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3 og 4.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at ændringen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^v bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁴ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁵ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på

⁴ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

⁵ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

henholdsvis 5, 7 og 15 OUE⁶ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁷ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁸. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug inden for de ovenfor nævnte afstande, som medføre lugtgener til de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af efterfølgende tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

⁶ OUE = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OUE er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁷ LE: Lugtenheder

⁸ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Firhuse 9	0	FMK	153,3	153,3	548,1	Ja
Kornblomsten 12	0	FMK	272,5	272,5	919,7	Ja
Åboesvej 25	0	FMK	272,5	272,5	3153,8	Ja
Engesvang By, Engesvang	0	FMK	484,7	484,7	3683,4	Ja
Over Julianehede, Engesvang	0	FMK	484,7	484,7	914,6	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 671 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings⁹- og klageberettigede. Ejere og brugere af beboelser inden for konsekvenszonen er blev orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere og øvrig håndtering af husdyrgødning. Gylleomrøring og øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderene. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde

⁹ Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

- Overgangen til tilladelse efter stipladsmodellen vil ikke medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Støj kan forekomme fra tørring af korn i planlager, ved af- og pålæsning af grise, forarbejdning af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og ved øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, og vil i sig selv kun medføre meget kortvarige støjpåvirkninger. Transporter med husdyrgødning kan i højsæsonen, hvor der udbringes husdyrgødning til markarealerne, forekomme i weekender eller udenfor normal arbejdstid – dette søges dog minimeret og koncentreret typisk over en kortere periode.

Flytning af grise til/fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, hvor der i forbindelse med læsning og håndtering af grise kan forekomme støj. Denne koncentreret primært ved læsserampe og det vil ikke være sandsynligt at støjgener fra denne arbejdsfunktion vil genere nabobeboelser.

Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Efterfølgende kort viser støv- og støjkilders placering på bedriften.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde – F34 – er Skovområde syd for Silkeborg, der ligger ca. 6 km fra staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden og at disse områder ikke ligger i vindretningen.

Støv

Ansøgers oplysninger

Indtag af korn fra gastæt silo og formaling foregår i et tæt lukket system, som ikke medfører støvgener for omkringboende. Der er ikke registreret væsentlige støvgener fra eksisterende staldanlæg og der forventes ingen væsentlige støvgener fra den fremtidige produktion. Der anvendes vådfodringsanlæg, hvilket betyder at der er en optimal støvbinding af formalet foder, idet der efter formaling sker en opblanding med vand i anlæggets lukkede vådfodringskar, inden vådfoderet udfodres i staldsektionerne. Vådfodringsanlægget er ligeledes et tæt lukket system. Derudover medvirker det lovpligtige overbrusningsanlæg til støvbinding i staldsektionerne

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, og vil i sig selv kun medføre meget kortvarige støvpåvirkninger. Støvgener i forbindelse med transport på grusvejen til ejendommen og lagertanke forventes ikke øget i forhold til nuværende drift.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Besætningen anvender spray til bekæmpelse af fluer i staldene og bekæmpelse af rotter og mus foretages af Rovfluen ApS eller den kommunale ordning.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Ansøgers oplysninger

Lys i staldene: Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med det ansøgte projekt, da det er eksisterende bygninger, hvor der ikke vil ske ændringer.

Udendørs belysning: Udleveringsramper er etableret med belysning og sensor, så belysning kun vil være tændt ved læsning af grise.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Affald

Ansøgers oplysninger

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt modtager. Ikke forbrændingseget affald opbevares i foderlade og bortskaffes til kommunal genbrugsstation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering til godkendt modtager (genbrugsplads) og farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse. Der anvendes sprayflasker (beholder under tryk) til opmærkning af grise. Sprayflaskerne anvendes efter producentens anvisning og bortskaffes efter gældende regler til genbrugsplads. Der anvendes desinfektionsmidler på ejendommen. Midlerne anvendes efter forskrifterne.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads på Julianehedevej (beliggende mellem ejendommen og Trehuse).

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{vi}* for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

På ejendommen er der to 2 overjordiske dieseltanke på 2.500 liter fra år 2009 og 2.500 liter fra år 2011. Tankene er placeret i henholdsvis maskinhuset samt syd for stald 4. Drægtighedsstald.

Tanken der er placeret i maskinhuset, står på fast og tæt bund, således spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Olie opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Kemikalier opbevares på anden ejendom, udover desinfektion, der anvendes i bedriften. Hvis kemikalier skulle forefindes, opbevares dette i et aflåst rum.

Medicin bliver opbevaret efter forskriften og oftest i køleskab.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *Olietanksbekendtgørelsen*^{vii} skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover forekommer der transport i forbindelse med kørsel af husdyrgødning, foder samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften.

Tabel 1, oversigt over transport fra og til ejendommen		
Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Smågrise (fra)	Traktor	Smågrisene transporteres fra ejendommen i traktor ca. hver 2. uge. Transporterne foregår på hverdage, indenfor normal arbejdstid (mellem kl. 6-17).
Slagtesøer (fra)	Traktor/lastbil	Slagtesøerne læsses på vogn og køres med traktor til vejen, hvorefter lastbil fra slagteriet afhenter dyrene. Slagtesøer afhentes ca. 2 gange pr måned i tidsrummet fra kl. 06-12, primært på hverdage. Ejer har ikke indflydelse på afhentningen, da dette foretages af lastbiler der kører til slagteriet.
Polte (til)	Traktor	Poltene køres med traktor og vogn til ejendommen ca. 1 gang pr måned. Transporten sker indenfor tidsrummet mellem kl. 6-16

Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen efter behov. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Eget korn	Traktor	Transporterne er koncentreret omkring høst i juli-august. Høstarbejde planlægges efter vejret, -natlige transporter og weekend arbejde kan forekomme i denne periode.
Indkøbt tilskudsfoder/mineraler	Lastbil	Indkøbt soya, mineraler og andre tilsætningsstoffer leveres fra forskellige leverandører – dog primært DLG. Der kommer en leverance ca. en gang ugentligt. Transporterne vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 05-17.00.
Gylle	Traktor	Husdyrgødningen transporteres af maskinstation til udbringning på markerne. Ejer har ikke indflydelse på afhentning og udkørsel, da dette planlægges af maskinstation.

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til og fra ejendommen. Den ansøgte omlægning fra stioplads- til produktionsareal resulterer ikke i ændringer af trafikken til/fra ejendommen.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget er uændret og afviger ikke fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Al spildevand fra driftsbygningerne ledes til gyllebeholdere. Spildevandet indgår i opgørelserne af husdyrbrugets gødningsmængder. Afledning af sanitært spildevand ledes sammen med spildevand fra stuehuset til nedsivning. Vand fra betonplads, ledes til fortank og videre til gyllebeholder. Endeligt ledes Tagvandet fra produktionsbygningerne til dræn (se efterfølgende kortbilag).

Alle stalde er opført i henhold til gældende lov og afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler.

Ikast-Brande Kommune bemærker, at der ikke bygges nyt i forbindelse med det ansøgte og vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende generelle regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Husdyrgødning og vaskevand fra produktionen ledes til gyllebeholdere. Husdyrgødningen opbevares i fortank, gyllebeholdere, samt i kanaler under stalden. Den samlede opbevaringskapacitet i ejendommens gyllebeholdere svarer til 4.540 m³. Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 og 12.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*^{viii} vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

Husdyrgodkendelseslovens krav til opfyldelse af BAT er opfyldt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænseværdien vedrørende ammoniak.

Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 3.389 N pr. år, hvilket er det samme som Miljøstyrelsens vejledende BAT krav.

Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest tirsdag den **5. maj 2020**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugetloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk .

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar. Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen
Miljømedarbejder
Landbrug & Virksomhed

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med mulighed for 30 dages frist til at kommentere udkastet:

- Ejer: Jørgen Kviesgård – e-mail: jk@kviesgaard.dk
- Konsulent: Kira Langkjer – e-mail: kij@sraad.dk

Orientering om at udkast foreligger, og at der er 14 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til:

Ejere og brugere af følgende nabobeboelser inden for den vejledende konsekvenszone på 671 meter:

- Firhuse 9 og 12, 7441 Bording
- Julianehedevej 1,2 og 3, 7441 Bording
- Møllebjergrvej 2 og 11, 7441 Bording
- Teglgårdsvej 25, 7441 Bording
- Toftegårdsvej 2, 7441 Bording
- Trehuse 7,9 og 16, 7441 Bording
- Stejlbjergvej 4, 7120 øst

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Ejer: Jørgen Kviesgård – e-mail: jk@kviesgaard.dk

Konsulent: Kira Langkjer – e-mail: kij@sraad.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord – e-mail: trnord@stps.dk

Bilag

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Julianehedevej 1, 7441 Bording

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

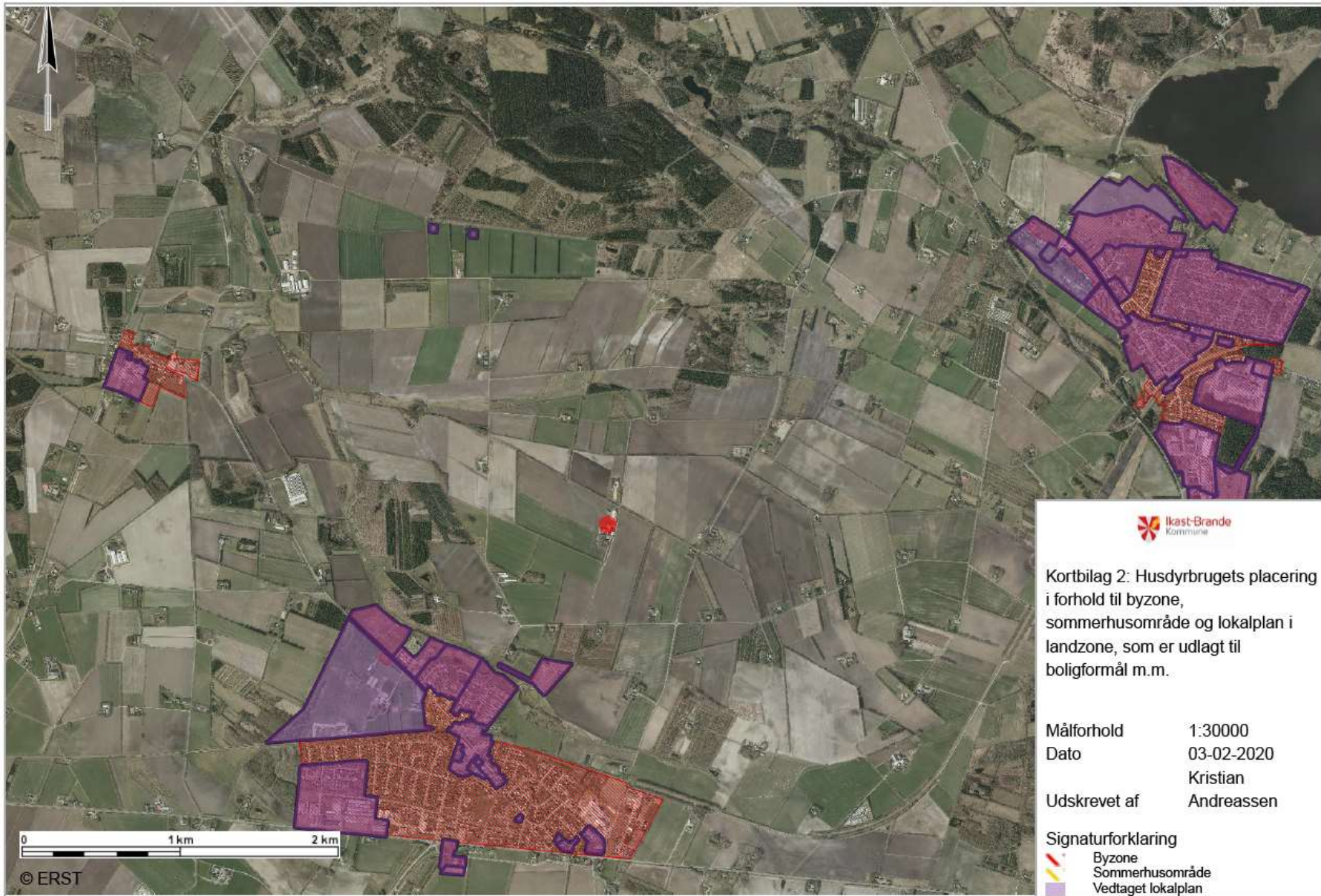
Kortbilag 3: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4: Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Bilag 1: Oversigt over lovgivning

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Julianehedevej 1, 7441 Bording

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (*Husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse (*Miljøbeskyttelsesloven*).

^{iv} Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

^v Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{vi} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

^{vii} Bekendtgørelse 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*Olietanksbekendtgørelsen*).

^{viii} Bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).